

1997.

„Fiatalok a fiatalokért” kortárssegítő
program – a megkereső munka.”

MADÁSZSZ TAGGYŰLÉS
2013.november 5.
Budapest

Zelenák József
kuratóriumi elnök

Egyenrangúak prevenciós módszere

- ◉ A kortárssegítés **az egészségfejlesztés egyik módszere**, ami nem más mint **életmód**, viselkedésforma.
- ◉ Az a folyamat, amelynek révén **képesé tesszük** a résztvevőket **egészségi állapot javítására**, arra, hogy nagyobb **kontrollra tegyenek szert** egészségük, felett.
- ◉ **Mellérendelt szerepből** az életkori sajátosságokból eredő pozitív kortárshatásokat hasznosítja.

Munkánk fő vezérelve

Nem egy problémára (önismeret, drog, kábítószeres, erőszak, deviancia, konfliktuskezelés, szexuális érintkezés útján terjedő betegségek, világháló, stb.) **koncentrált** program, hanem:

- **interdiszciplináril,**
- **multiszektorális,**
- **holisztikus szemléletű.**

A módszer

- A célcsoportnál egészségfejlesztési szempontból olyan tényezőket kíván befolyásolni, melyek **összhangban vannak a problémákkal és az azt befolyásoló tényezőkkel.**
- Minden téma-**modult** más-más **szakember** visz, a szükséges **kompetenciákkal** rendelkeznek.
- Az Alapítvány képzési módszerében 75:25%-os arányban szerepel a **gyakorlat** és az **elmélet.**

A módszerről bővebben

- konzultációs, interaktív csoportmódszer,
- az egészségfejlesztés komplex modellje,
- a képességek, a készségek fejlesztése,
- védőfaktorok (sport, irodalom, festészet szerepe)
- világháló (online kommunikáció),
- szupervízió, team megbeszélések.
- az érintettekkel **naprakész kapcsolat**
együttműködés „civiliek”, laikus-, és profi segítők,
- **klub**-munka a képzés után,

A program céljai, (a célgráf)

Általános hosszú távú cél:

A nem kielégítő egészségi állapot, az életminőség javítása.

Középtávú célok:

- a káros szenvedélyek, a különböző függőségek- a kábítószer-fogyasztás, a devianciák megelőzése,
- a rászorulóknak megsegítése,
- pozitív alternatív lehetőségek gyakorlása,
- az erkölcsi, etikai értékek erősítése,
- a személyiség, a problémamegoldó – konfliktuskezelő -, a kommunikációs készség, az önismeret fejlesztése,
- társadalmi szerepvállalás, a bizalom szintjének növelése, a társadalom szövetének erősítése,
- a közösségi részvétel mind szélesebbé tétele mindezen célok elérése érdekében.

Rövidtávú célok a képzések során:

- segítségre motivált fiatalok megtalálása, képzésbe vonása,
- sajátélményű és tematikus önismereti csoport,
- személyiségfejlesztő gyakorlatok megismertetése,
- devianciák, az agresszió háttere, a „másság” kérdései
- az erőszak minden formájának kezelése, megelőzése,
- pszichoszexuális fejlődés, szexuális kultúra emelése,
- rizikómagatartás, káros szokások és szenvedélyek,
- pozitív szenvedélyek, drog helyett pozitív alternatívák,
- virtualitás a telekommunikációs térben, virtuális kortársak,
- érték és etika a mindennapokban, a segítő kapcsolatokban.
- konfliktus, krízis, krízisintervenció, a problémamegoldás,
- személyközpontú segítő kapcsolat alakítása, kommunikációjának gyakoroltatása,
- az intézményes segítő helyeket a különböző problémák esetén nem felkereső kliensek „megtalálása”, „elérési – megkereső” program módszerével

Nem kielégítő egészségi állapot, az életminőség javítása.

A fiatalok számára ne legyen kulturálisan elfogadott a droghasználat. Az egészséges, drogmentes életstílus váljon vonzóvá.

A káros szenvedélyek, a különböző függőségek - a kábítószer-fogyasztás, a devianciák megelőzése.

A személyiség, a problémamegoldó - konfliktuskezelő -, a kommunikációs készség, az önismeret fejlesztése.

Társadalmi szerepvállalás növelése, a társadalom szövetének erősítése.

Közösségi részvétel szélesebb tétele. Erkölcsi, etikai értékek erősítése.

Motiválni pozitív, alternatív lehetőségek igénybevételére. Szexuális kultúra emelése.

A problémás, veszélyeztetett, kallódók, fiatalok rejtett populációinak elérésére, jellemzőik és specifikus szükségleteik felismerésére.

A fiatalok ismereteinek bővítése, a munkatársak módszertani ismeretinek megújítása.

A kortársak bizalmának elnyerésére ösztönözni személyes kapcsolat kialakításán keresztül, előmozdítani a "rizikóviselkedés" csökkentését.

Segíteni a kompetens szakemberek megtalálásában a problémák megoldásához.

Motiválni az egészségügyi és más segítő szolgáltatásokkal, valamint közösségi csoportokkal való kooperációra.

A segítségre motivált fiatalok megtalálása, képzésbe vonása. Személyközpontú segítő kapcsolat kialakítása.

Az indikátorok mérőeszközei, forrásai, hitelességük

SMART követelmények

- ◉ Hatás indikátorok
- ◉ Az indikátorok forrásai
- ◉ Eredmény indikátorok (mennyiségi mutatók, minőségi mutatók)
- ◉ Eszközök
- ◉ Információ források

“Mi ennek a képzési formának a haszna?”

Minden képzés alkalmából
hatékonyságvizsgálatot, értékelést végzünk:

- „Bemeneti tudásszint”
- „Kimeneti tudásszint”

**A képzési forma haszna honlapunkon
megtalálható előadásainkban.**

www.ksma.hu

A változás mérése

- a.) a 32 kérdéses önismereti (BRÉK) teszt
- b.) szemantikus differenciál skála
- c.) mérjük a kommunikátor stílusát, változását,
- d.) a konfliktuskezelés mikéntjét,
- e.) a krízissel bánni tudás képességének fejlődését,
- f.) Az integrált ellátás körébe tartozó „Cselekvésorientált problémamegoldó folyamat, a célok elérésének lépései” c. instrukciós lappal, a hozzá tartozó „Megfigyelési lap” segítségével a személyközpontú segítő beszélgetés fejlődését a problémamegoldás menetében.
- g.) az önelfogadás mértékét,
- h.) öntesztet alkalmazunk a dialogizáló készség fejlődésének mérésére,
- i.) tanfolyam értékelő lap (hallgatói önkítöltős),
- j.) egyéni elbeszélgetések
- k.) utánkövetés

Oktatói segédanyagok

- A segítő kapcsolatról szóló esettanulmány szempontjai.
- A foglalkozások tervezete, ütemezése: Órarend.
- A segítő kapcsolat szempontjai az intézményi és az „utcai” munkához.
- A segítő helyek adatbázisa „listája”.
- Önellenőrző, önértékelő skálák (személyközpontúság)
- Írásos rövid ismertető, jegyzetek, ábrák, táblázatok, filmek...

Szakmai és mentálhigiénés támogatással kapcsolatos tevékenységek

- Rendszeres team megbeszélések, az eset-problémamegbeszélő, feldolgozó csoportfoglalkozások,
- nagycsoport,
- szupervízió (egyéni is),
- a problémás fiatalok (hallgatók és „megtaláltak”) szakemberhez kísérése juttatása,
- eseteírások készítése megadott szempontok alapján, majd az „eset” megbeszélése...

Monitorozás, értékelés, visszacsatolás

- A képzés közben és a zárását követően
- Forrásai lehetnek az említett értékelő-felmérőlapok, az egyéni eseteleírások, a **személyes beszélgetések** az oktatókkal és a hallgatókkal.
- Utánkövetésre **informális módon** van lehetőség (másik kortárssegítőtől, baráttól, ismerőstől), **szervezetten**: (összejövetelre invitálás, további munkába bevonás).
- Ritkán kapunk **visszajelzést az iskoláktól**.
- Gyakrabban a **szülőktől!**
- Igazi visszacsatolás, utánkövetés: az **ÉLET...**

Hogyan lehet ezt a szolgáltatást azonos szintéren, más helyszínen is igénybe venni?

Gyakran keresnek meg minket is, hogy: „**tudnánk-e kortárssegítő képzést tartani náluk?**”

Feltétele:

- Lehetőleg motivált fiatalok bevonása.
- Konszenzusra jussunk abban, hogy megközelítőleg közöset gondolunk a kortárssegítő képzésről, a kortárssegítésen.
- A megfelelő helyszín, szakember-team, a támogatási források, formák felkutatása, megtalálása.

A hallgatók lemorzsolódása, a program fenntarthatósága

- A **képzés megszervezése** függ a társadalmi lehetőségektől, szemlélettől.
- A képzés **elindításának** követelménye a résztvevők motiváltsága.
- A képzés alatti **lemorzsolódásának** okait a társaik elmondásából tudjuk, valamennyi személyes, szubjektív ok.
- A **fenntarthatóság** függ attól:
- a felnőtt generáció mennyire tartja fontosnak a prevenciót,
 - a különböző intézmények (iskolák) vezetői mennyire látják be ennek szükségességét saját iskolájukban,...
 - hogy a pedagógusok mennyire ismerik ezt a képzési formát (egyáltalán azt, hogy mi a kortárssegítés?),
 - mennyire motiválják a fiatalokat a részvételre,

Köszönjük a türelmet és a figyelmet!

www.ksma.hu